Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	17 juni 2025
Portefeuille(s)	Zorg & Maatschappelijke Ontwikkeling/ Publieke Gezondheid & Preventie/ Jeugd(zorg).
Portefeuillehouder(s):	Alexander Scholtes, Marjolein Moorman
Behandeld door	Team Midden Sociaal
Onderwerp	Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel 'Moeders samen sterker in de kraamtijd' van het lid Heinhuis

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 7 maart 2025 heeft raadslid Heinhuis (PvdA) een initiatiefvoorstel ingediend getiteld Moeders samen sterker in de kraamtijd. Met dit voorstel wordt het college gevraagd om:

1. In Amsterdam in elke buurt een moedergroep op te zetten;
2. Daarnaast ook te kijken naar een online variant van de buurtgerichte moedergroepen;
3. Moeders een plek aan tafel te geven in het overleg dat plaatsvindt tussen de gemeente, zorginstellingen en andere partijen die te maken hebben met zwangerschaps-, geboorte- en kraamzorg.

Het college waardeert het werk dat de indiener heeft verzet om dit voorstel te schrijven en uw betrokkenheid tot dit onderwerp.

Het college onderschrijft de wenselijkheid van aandacht voor zowel de baby('s) als de ouders (met jonge kinderen). Wij realiseren ons dat er met de komst van een baby in korte tijd veel verandert voor ouders en dat dit effect kan hebben op hun mentale gezondheid en daarmee op een gezonde en kansrijke ontwikkeling van het kind. Praten over eigen ervaringen en ontmoeting met andere moeders kan steunend zijn, voor alle moeders in de kraamtijd en nadrukkelijk voor moeders in kwetsbare posities.

Huidig aanbod:

- Bij de contactmomenten die JGZ heeft met (aanstaande) ouders wordt met ouders de brede opvoedsituatie in kaart gebracht. JGZ kijkt samen met ouders naar het netwerk van ouders, de leefsituatie, wonen en financiën en vraagt actief naar het lichamelijk en psychisch welbevinden van ouders/verzorgers. Professionals volgen een stevig trainingstraject om dit gesprek goed aan te kunnen gaan. Met behulp van onder andere de zorgpaden tool van Pharos, Zorgpad Psychische of psychiatrische problematiek | Pharos - Kansrijke Start, kan de JGZ ouders toeleiden naar passende (informele) ondersteuning als sociale steun nodig is.

- In Amsterdam wordt CenteringZorg, zowel rondom de Zwangerschap als het Ouderschap aangeboden. In deze vorm van zorg komen (aanstaande) ouders/moeders samen om

binnen groepsbijeenkomsten de verloskundige zorg (CenteringZwangerschap) en/of de JGZ zorg (CenteringOuderschap) te ontvangen. Deze groepen bieden de mogelijkheid om gevoelens, ervaringen en tips met elkaar uit te wisselen. Ouders vinden herkenning, bevestiging en steun bij elkaar. Deze groepszorg leidt tot uitbreiding van het sociale netwerk van de gezinnen, wat hen beschermt tegen de nadelige invloeden van stress en armoede. TNO-onderzoek[1] toont aan dat aanstaande moeders die mee hebben gedaan aan Centering vaker stoppen met roken, een gezondere leefstijl en een betere mentale gezondheid hebben.

- Voor buurtgericht contact tussen ouders met jonge kinderen zijn er ook de spelinlopen die vanuit de sociale basis in ieder stadsdeel worden aangeboden. Deze spelinlopen zijn laagdrempelig en informeel, waarbij het doel is om contact tussen ouders met jongere kinderen (0-2,5 jaar) in de buurt te bevorderen zodat lief en leed, ervaringen en kennis informeel gedeeld kunnen worden. Het OKT is aangehaakt bij de spelinlopen om laagdrempelig een gesprek aan te gaan of om kleine zorgvragen te bespreken om te voorkomen dat deze groter worden er meer en zwaardere zorg nodig is.

- Daarnaast zijn er verschillende, andere initiatieven in de stad waarbij zwangere vrouwen en nieuwe moeders onderling in gesprek kunnen voor sociale steun, via bijvoorbeeld kraamzorg aanbieders of via stichting Single Super Mom voor alleenstaande moeders. Contact tussen aanstaande moeders ontstaat daarnaast vaak bij initiatieven als zwangerschapsgym of zwangerschapsyoga.

Per onderdeel van het voorstel treft u hier onder een reactie van het college aan.

Ad 1. In Amsterdam in elke buurt een moedergroep op te zetten

Het college adviseert de raad om in te stemmen met het eerste onderdeel van het voorstel, met dien verstande dat moedergroepen in de vorm van een pilot in een aantal stadsdelen worden opgezet.

Wat betreft het voorstel om in iedere buurt een moedergroep op te richten wil het college het volgende meegeven:

- Amsterdam telt 518 buurten. Het organiseren van deze groepen op buurtniveau is daarmee niet haalbaar. Het college gaat in de weging van het initiatiefvoorstel uit van stadsdeelniveau.

- U stelt voor de moedergroepen te organiseren op de locaties van de spelinlopen omdat het gaat om laagdrempelige locaties, met goede spreiding over de stad waar al een medewerker aanwezig is die de moedergroepen zou kunnen begeleiden. De spelinlopen maken echter gebruik van ruimte op laagdrempelige locaties, maar hebben geen eigen locaties en dus ook geen ruimte die om-niet ter beschikking kan worden gesteld voor uitbreiding met moedergroepen. Hetzelfde geldt voor medewerkers. De capaciteit van

[1] TNO stimuleert groepszorg gedurende de eerste 1000 dagen wereldwijd

medewerkers is afgestemd op het aantal spelinlopen dat in de stad wordt georganiseerd. Als er uitbreiding wordt gevraagd naar meer/andere activiteiten, betekent dit dat er meer capaciteit nodig zal zijn. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar.

- In uw voorstel wordt “Thrive, Amsterdam Mentaal Gezond” genoemd als programma waar dit initiatief goed zou passen. De rol van het Thrive programma sluit echter niet aan bij de vraag om in iedere buurt een moedergroep op te richten. Thrive is geen zorgverlener/ uitvoeringsorganisatie, maar heeft de rol van kennisdeler, aanjager en verbinder binnen het netwerk van partners en bewoners die zich inzetten voor de verbetering van de mentale gezondheid van de Amsterdammers. Daarnaast richt Thrive zich op 3 stadsdelen met de grootste gezondheidsachterstanden, Nieuw-West, Noord en Zuidoost. Het initiatiefvoorstel richt zich op de hele stad. Als laatste richt Thrive zich met name op collectieve preventie.

Het college is het met u eens dat de focus in veel activiteiten op de pasgeborene ligt en dat het “nieuwe moederschap” en alles wat daarbij komt kijken, daaraan vaak ondergeschikt is. Uit uw voorstel blijkt ook dat u gedegen onderzoek heeft gedaan naar de behoefte van moeders en dat voor uw initiatief animo lijkt te zijn zowel vanuit moeders als vanuit bijvoorbeeld verloskundigenpraktijken.

In uw voorstel heeft u geen dekkingsvoorstel opgenomen. Gezien de financiële opgaven binnen het sociaal domein is het op dit moment niet mogelijk om voor het door u voorgestelde, structurele middelen te vinden. Er zijn wel incidentele middelen gevonden om een pilot in de tweede helft van 2025 en de eerste helft van 2026 in een aantal stadsdelen mogelijk te maken. Het college stelt voor om voor deze pilot een inkoopopdracht uit te werken welke na het zomerreces zal worden uitgezet. Voorstel is om indienend raadslid bij de uitwerking te betrekken om ervoor te zorgen dat een pilot overeenkomt met de bedoeling van het voorstel.

Ad. 2. Daarnaast ook te kijken naar een online variant van de buurtgerichte moedergroepen

Het college adviseert de raad om in te stemmen met het tweede onderdeel van het voorstel, het onderzoeken van online variant van groepen voor moeders in de kraamtijd als onderdeel van de uit te voeren pilot. Het college is het met de indiener eens dat ook online contacten tussen moeders in de buurt kunnen bijdragen aan mentale ondersteuning.

Ad. 3. Moeders een plek aan tafel te geven in het overleg dat plaatsvindt tussen de gemeente, zorginstellingen en andere partijen die te maken hebben met zwangerschaps-, geboorte- en kraamzorg.

Het college ontraadt de raad om in te stemmen met het derde onderdeel van het voorstel, participatie van moeders in overlegstructuren, aangezien dit al onderdeel uitmaakt van de huidige manier van werken en daarmee overbodig is.
Met het programma Gezonde Kansrijke Start (GKS) is een stadsbrede coalitie opgericht gericht op de eerste 1000 dagen van een kind. De coalitie bestaat naast vertegenwoordigers van geboortezorg, Ouder- en Kindteam (OKT), Buurtteam en GGZ, ook uit ervaringsdeskundigen. Met

de coalitie zetten wij ons in voor een gezonde start van het (ongeboren) kind in een gezonde omgeving door ouders in een kwetsbare situatie te ondersteunen en tijdig in te zetten op het verminderen van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren.

Het programma Gezonde en Kansrijke Start hecht veel waarde aan de inbreng van ouders en werkt samen met informele netwerken en sleutelfiguren in de wijk om beter aan te sluiten bij de behoeften van (aanstaande) ouders. GKS organiseert netwerkbijeenkomsten in de stad die gericht zijn op het versterken van het informele netwerk rondom gezinnen tijdens de eerste 1000 dagen van een kind. Tijdens de netwerkbijeenkomsten worden ervaringen en informatie gedeeld om de samenwerking tussen partners te versterken. Bij al deze netwerkbijeenkomsten zijn ervaringsdeskundigen aanwezig. Ook adviseren ervaringsdeskundigen de coalitie vanuit hun eigen perspectief. De ervaringsdeskundigen zijn zowel ouders met jonge kinderen als volwassenen die kind zijn van ouders met psychische problemen.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Alexander Scholtes
Wethouder Zorg en Maatschappelijke Ontwikkeling